

Mimo obowiązywania od dekady ustawy o publicznym transporcie zbiorowym problem wykluczenia komunikacyjnego wciąż dotyka milionów mieszkańców. Zdaniem Związku Powiatów Polskich skala zjawiska świadczy o ograniczonej skuteczności obecnych rozwiązań prawnych i wymaga zdecydowanych działań ze strony państwa.

W przyjętym stanowisku samorządowcy wskazali, że według danych Ministerstwa Infrastruktury wykluczeniem komunikacyjnym objętych jest ponad 10 milionów osób. W ocenie ZPP źródłem problemu są przede wszystkim dwa czynniki: sposób organizacji publicznego transportu zbiorowego oraz brak stabilnego systemu finansowania przewozów.

Autorzy dokumentu zwracają uwagę, że obowiązujące przepisy przewidują bardzo dużą liczbę organizatorów publicznego transportu zbiorowego. Tymczasem rzeczywiste potrzeby komunikacyjne mieszkańców wykraczają poza granice pojedynczych gmin i obejmują co najmniej obszar funkcjonalny średnich i dużych miast, a więc najczęściej teren całego powiatu. Związek Powiatów Polskich podkreśla, że w wielu krajach Europy Zachodniej organizacja transportu odbywa się właśnie na takim poziomie, co pozwala lepiej odpowiadać na potrzeby mieszkańców.

Drugim kluczowym problemem jest brak trwałego i przewidywalnego źródła finansowania systemu publicznego transportu zbiorowego. W stanowisku podkreślono, że dobrze funkcjonujący transport publiczny z natury wymaga dopłat, a szczególnie kosztowne jest zapewnianie połączeń na obszarach zagrożonych wykluczeniem komunikacyjnym. Tam różnica między kosztami funkcjonowania linii a wpływami ze sprzedaży biletów jest szczególnie duża. Zdaniem samorządowców zapewnienie mobilności mieszkańcom powinno być traktowane jako obowiązek państwa, a organizatorzy transportu muszą mieć zagwarantowane odpowiednie wsparcie finansowe ze strony budżetu państwa.

Związek Powiatów Polskich zwraca również uwagę, że skutki wykluczenia transportowego wykraczają daleko poza sam problem przemieszczania się. Ograniczony dostęp do komunikacji publicznej utrudnia korzystanie z podstawowych usług i jednocześnie wpływa na procesy depopulacyjne zachodzące na obszarach położonych poza największymi ośrodkami miejskimi. Z tego względu samorządowcy oczekują wdrożenia rozwiązań, które pozwolą skutecznie przeciwdziałać temu zjawisku.

Wśród najważniejszych postulatów znalazło się powierzenie powiatom wiodącej roli w kształtowaniu systemu publicznego transportu zbiorowego na swoim terenie. Zdaniem ZPP to właśnie ten szczebel samorządu najlepiej odpowiada rzeczywistemu zasięgowi lokalnych potrzeb komunikacyjnych.

Samorządowcy postulują także stworzenie skutecznych narzędzi integracji transportu autobusowego i kolejowego. W przedstawionej koncepcji transport kolejowy miałby pełnić funkcję podstawowego szkieletu komunikacyjnego, łączącego poszczególne powiaty między sobą oraz ze stolicami województw. Jednocześnie rozwiązania integracyjne powinny być zgodne z zasadą pomocniczości.

W stanowisku wskazano również potrzebę wprowadzenia możliwości ustanawiania prawa wyłącznego oraz zapewnienia trwałego i adekwatnego finansowania linii powiatowych, które przeciwdziałają wykluczeniu transportowemu. Według ZPP bez stabilnych źródeł finansowania niemożliwe będzie stworzenie systemu zdolnego do skutecznego zapewnienia mieszkańcom dostępu do transportu publicznego.

Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich zaapelowało do władz państwowych o podjęcie

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: piątek, 19, czerwiec 2026 20:26

Odsłony: 91

---

działań prowadzących do stworzenia bardziej efektywnego modelu organizacji i finansowania transportu publicznego. W ocenie samorządowców tylko kompleksowe rozwiązania pozwolą ograniczyć wykluczenie komunikacyjne i zapewnić mieszkańcom równy dostęp do usług oraz możliwości rozwoju niezależnie od miejsca zamieszkania.

Z pełną treścią stanowiska można zapoznać się [TUTAJ](#).